

BLOK PRAWA CYWILNEGO
PRAWO CYWILNE
POSTĘPOWANIE CYWILNE
PRAWO RODZINNE I OPIEKUŃCZE
USTAWA O WŁASNOŚCI LOKALI
USTAWA O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY
I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

1. Pozew i wniosek w postępowaniu cywilnym

- a. dopuszczalność drogi sądowej
- b. właściwość sądów
- c. powództwo i jego klasyfikacja
- d. rodzaje wniosków wszczynających postępowanie nieprocesowe
- e. skutki wniesienia pozwu i jego doręczenia, cofnięcie pozwu
- f. kumulacja roszczeń, rozdrobnienie roszczeń, przedmiotowa zmiana powództwa, zmiany podmiotowe
- g. obrona pozwanego w procesie (odpowiedź na pozew, uznanie powództwa, zaprzeczenie, powództwo wzajemne)
- h. skutki doręczenia i cofnięcia wniosku w postępowaniu nieprocesowym

2. Strony postępowania cywilnego

- a. zdolność sądowa i procesowa, zdolność postulacyjna, legitymacja procesowa
- b. współuczestnictwo w sporze (współuczestnictwo materialne, formalne, konieczne, jednolite, nienazwane, konkurencyjne, stosunki między współuczestnikami)
- c. interwencja główna i uboczna
- d. przypozwanie a dopozwanie
- e. reprezentacja stron (przedstawicielstwo ustawowe oraz pełnomocnictwo)

- f. udział innych podmiotów w postępowaniu cywilnym

3. Wybrane rodzaje powództw

- a. powództwa z zakresu części ogólnej Kodeksu cywilnego
  - powództwo o ochronę dóbr osobistych,
  - powództwo o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, nieważną
  - powództwo o stwierdzenie obowiązku złożenia oświadczenia woli
- b. pozwy z zakresu prawa rzeczowego
  - powództwa petytoryjne i posesoryjne, powództwo o ochronę ograniczonych praw rzeczowych
  - powództwo o zobowiązanie do przeniesienia własności nieruchomości (na podstawie umowy zobowiązującej)
  - powództwo o ustalenie oraz o uzgodnienie treści ksiąg wieczystych jako szczególny rodzaj powództw o ustalenie
  - powództwo o złożenie oświadczenia woli w związku z budową na cudzym gruncie
  - powództwo o uchylenie uchwały wspólnoty mieszkaniowej
  - powództwo o eksmisję z lokalu mieszkalnego
- c. pozwy z zakresu prawa zobowiązaniowego
  - powództwo konsumenta o uznanie ogólnych warunków umów za bezskuteczne
  - powództwo o zawarcie umowy przyrzeczonej
  - powództwo o zapłatę odszkodowania, zadośćuczynienia, renty z czynów niedozwolonych w przypadku szkód na osobie (wypadek komunikacyjny, zakażenia szpitalne, błąd w sztuce medycznej)
  - powództwo o zapłatę odszkodowania w przypadku szkód na mieniu (odpowiedzialność władzy publicznej i innych podmiotów do tego zobowiązanych)
  - powództwo o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu po wygaśnięciu umowy najmu
  - powództwo o naprawienie szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania

- powództwo o upoważnienie przez sąd do wykonania czynności na koszt dłużnika
  - powództwo przeciwko ubezpieczycielowi o odszkodowanie z tytułu szkody na nieruchomości
  - powództwo o zmianę wysokości renty w związku ze zmianą stosunków
  - powództwo o uznanie umowy za bezskuteczną w stosunku do wierzyciela
- d. powództwa z zakresu prawa spadkowego
- powództwo o uznanie spadkobiercy za niegodnego
  - powództwo o zachówek
- e. powództwa z zakresu prawa rodzinnego
- powództwo o zobowiązanie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny a powództwo alimentacyjne
  - powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej
  - powództwo o rozwód wraz z wnioskami o zabezpieczenie roszczeń
  - powództwo o ustalenie ojcostwa
- f. powództwa w postępowaniu nakazowym, upominawczym i uproszczonym
- powództwo o wydanie nakazu zapłaty przeciwko zobowiązanemu z dokumentu
  - powództwo o wydanie nakazu zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksła
  - powództwo o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym
  - postępowanie elektroniczne
- g. powództwa przeciwegzekucyjne
- powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wraz z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego
  - powództwo osoby trzeciej o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji

4. Rodzaje wniosków w postępowaniu nieprocesowym

- a. wnioski z zakresu prawa osobowego

- wniosek o stwierdzenie zgonu
- wniosek o sprostowanie aktu stanu cywilnego
- b. wnioski z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli
  - wniosek o rozstrzygnięcie o istotnych sprawach rodziny w braku porozumienia małżonków
  - wniosek o podział majątku wspólnego wraz z wnioskiem o ustalenie nierównych udziałów, rozliczenie nakładów i wydatków
  - wniosek o powierzenie, ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej
  - wniosek o przysposobienie
- c. wnioski z zakresu prawa rzeczowego
  - wniosek o stwierdzenie zasiedzenia
  - wniosek o zniesienie współwłasności wraz z żądaniem rozstrzygnięcia wzajemnych roszczeń współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy
  - wniosek o ustanowienie służebności drogi koniecznej
  - wniosek o rozgraniczenie nieruchomości
- d. wnioski z zakresu prawa spadkowego
  - wniosek o zabezpieczenia spadku
  - wniosek o spis inwentarza
  - wniosek o otwarcie, ogłoszenie testamentu i stwierdzenie nabycia praw do spadku
  - wniosek o dział spadku
- e. wnioski w sprawach wieczystoksięgowych

5. Postępowanie przed sądem I instancji

- a. przygotowanie rozprawy i jej przebieg
- b. pisma przygotowawcze
- c. dowody i postępowanie dowodowe – wnioski dowodowe, formułowanie tezy dowodowej (dowód i jego przedmiot, fakty niewymagające dowodu,

domniemania, dokumenty, zeznania świadków, opinia biegłych, oględziny, przesłuchanie stron, inne środki dowodowe, zabezpieczenie dowodów)

- d. protokół (sprostowanie, uzupełnienie, załącznik do protokołu)
- e. zawieszenie i umorzenie postępowania
- f. koszty postępowania cywilnego (rodzaje kosztów postępowania, zasady ponoszenia kosztów, zwolnienie od kosztów sądowych, zabezpieczenie kosztów)

6. Orzekanie w postępowaniu sądowym

- a. postanowienia (kończące postępowanie w sprawie i niekończące postępowania w sprawie) i zarządzenia wydawane w toku postępowania, ich zaskarżalność
- b. wyroki i ich rodzaje (wyrok zwykły, wstępny, częściowy, końcowy, zaoczny, nakaz zapłaty – w postępowaniu nakazowym i upominawczym)
- c. sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia orzeczeń
- d. prawomocność, wykonalność i skuteczność orzeczeń

7. Środki zaskarżenia w postępowaniu pierwszoinstancyjnym

- a. sprzeciw od wyroku zaocznego (termin, przywrócenie terminu, uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności)
- b. sprzeciw od nakazu zapłaty
- c. zarzuty od nakazu zapłaty
- d. skarga na orzeczenie referendarza sądowego

8. Postępowanie przed sądem II instancji

- a. postępowanie zażaleniowe, zażalenie
- b. postępowanie apelacyjne, apelacja (wymogi formalne i materialne)

9. Inne środki odwoławcze

- a. skarga kasacyjna
- b. wznowienie postępowania

- c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia

10. Alternatywne sposoby rozstrzygania sporów:

- a. mediacja
- b. arbitraż – kognicja sądu arbitrażowego, zapis na sąd polubowny, skarga o uchylenie wyroku arbitrażowego, wykonalność orzeczeń.

11. Zabezpieczenie roszczeń

- a. wniosek o zabezpieczenie roszczenia przed wszczęciem postępowania oraz w trakcie postępowania
- b. upadek zabezpieczenia i skutki z tym związane

12. Postępowanie egzekucyjne

- a. rodzaje tytułów egzekucyjnych
- b. wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko dłużnikowi, małżonkowi dłużnika
- c. wszczęcie postępowania
- d. wyjawienie majątku

13. Międzynarodowe i europejskie postępowanie cywilne

- a. jurysdykcja w postępowaniu procesowym, nieprocesowym, zabezpieczającym, egzekucyjnym – zasady ogólne
- b. jurysdykcja w postępowaniu procesowym, nieprocesowym, zabezpieczającym, egzekucyjnym – zasady dotyczące prawa rodzinnego (stosunki między małżonkami, stosunki rodzicielskie, stosunki alimentacyjne)
- c. zabezpieczenie i wykonalność orzeczeń, uznawanie środków ochrony w sprawach cywilnych
- d. tytuły egzekucyjne dla roszczeń bezspornych
- e. europejskie postępowanie nakazowe i europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń

14. Europejskie prawo cywilne

- a. Prawo właściwe dla zobowiązań umownych
- b. Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych
- c. Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów (sporządzona w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r.) oraz Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów (sporządzona w Nowym Jorku dnia 14 czerwca 1974 r.)
- d. Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR)